

Uloga liječnika obiteljske medicine u liječenju šećerne bolesti

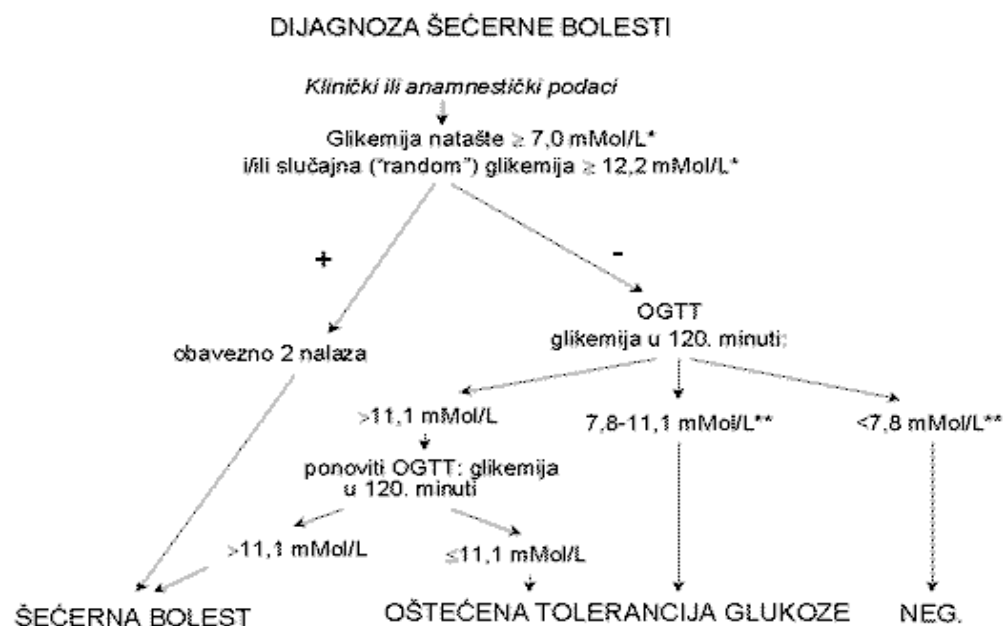
Ivica Cvetković
Samobor, Gajeva 37
www.ordic.hr

ŠEĆERNA BOLEST

- ✓ Termin šećerna bolest označava metabolički poremećaj multiple etiologije karakteriziran kroničnom hiperglikemijom.
- ✓ Učestalost šećerne bolesti u svijetu je 1,5 – 2,5 %
- ✓ Učestalost u Hrvatskoj je 2,4%
- ✓ Šećerna bolest je najčešća metabolička bolest
- ✓ U SAD-u na 100 poznatih dijabetičara ima 150 neotkrivenih
- ✓ U Hrvatskoj na 100 dijabetičara je 75 neotkrivenih

DIJAGNOZA ŠEĆERNE BOLESTI

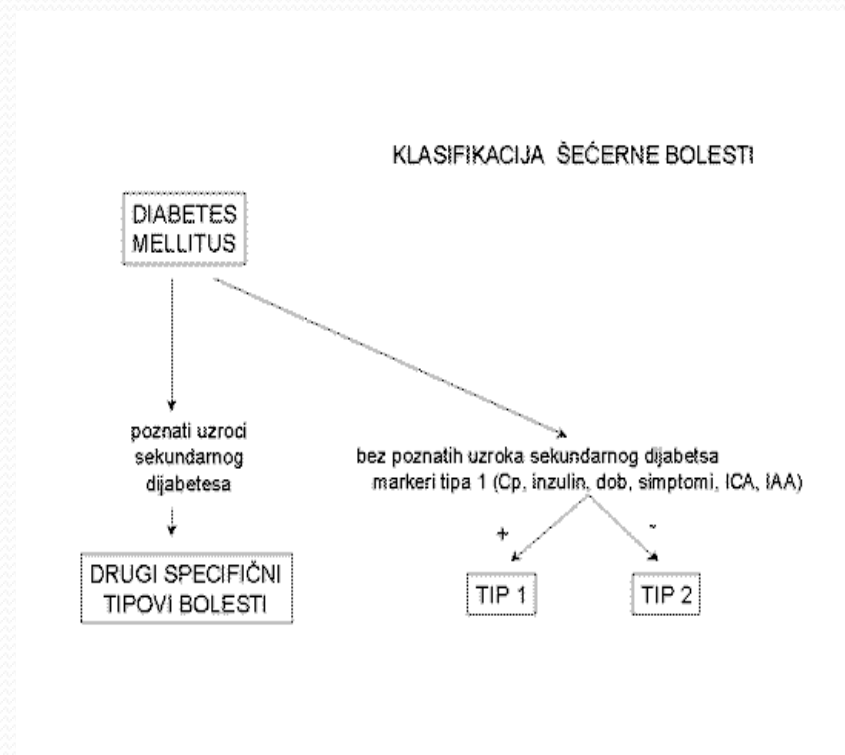
* venska plazma, za kapilarnu: 7,0 i 12,2; za vensku punu krv: 6,1 i 10,0; za kapilarnu punu krv: 6,1 i 11,1

** venska plazma, za kapilarnu: 8,9 i 12,2; za vensku punu krv: 6,7 i 10,0; za kapilarnu punu krv: 7,8 i 11,1

KLASIFIKACIJA ŠEĆERNE BOLESTI

Bolest je klasificirana u četiri tipa:

- ✓ tip 1
- ✓ tip 2
- ✓ ostali specifični tipovi
- ✓ gestacijski dijabetes

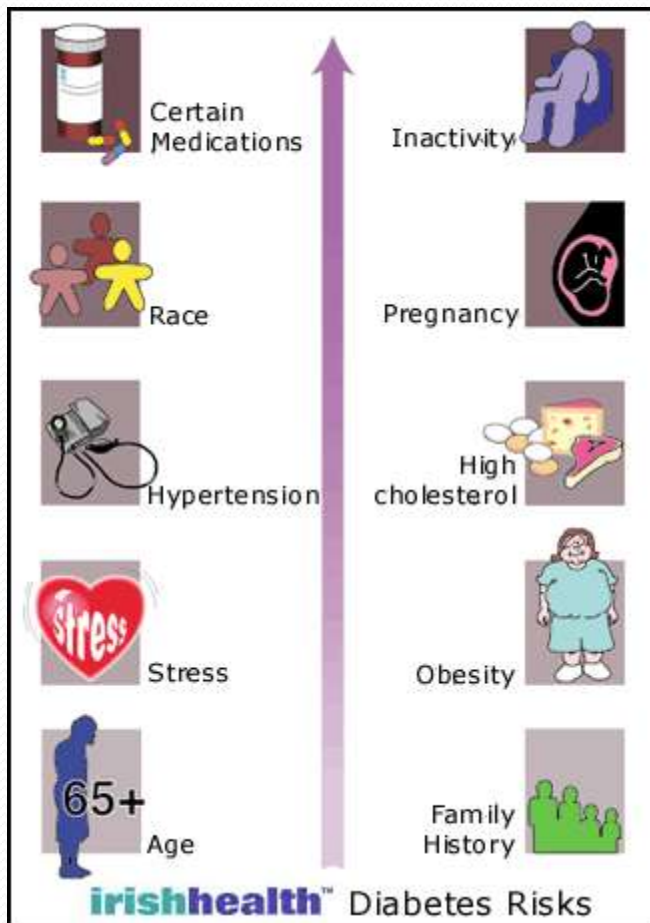
ZNAKOVI ŠEĆERNE BOLESTI

- ✓ polidipsija
- ✓ poliurija
- ✓ polifagija
- ✓ gubitak težine

ŠEĆERNA BOLEST TIP A II

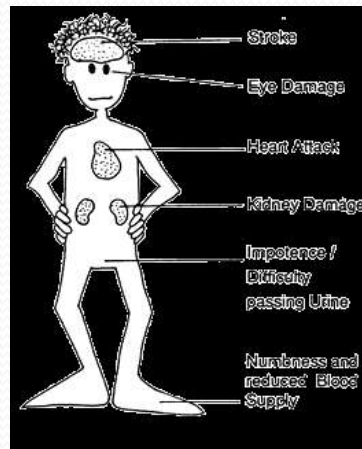
ČIMBENICI RIZIKA

- Dob, Dijabetes u obitelji
- Stres, BMI za žene iznad 27, za muškarce veći od 29
- RR viši od 140/90 (130/80)
Kolesterol viši od 5.5 mmol/l
Trigliceridi u krvi viši od 2.82 mmol/l
- Rasa, Anamnestički postojanje gestacijskog dijabetesa ili rađanje djece teže od 4200 gr.
- Neki lijekovi, Fizička neaktivnost

KOMPLIKACIJE ŠEĆERNE BOLESTI

- Budući da je dijabetes tipa II kronična te dugo vremena asimptomatska bolest, dugotrajna hiperglikemija izaziva brojne komplikacije osnovne bolesti.

KOMPLIKACIJE ŠEĆERNE BOLESTI

Kada se bolest otkrije

- 2-39% bolesnika ima dijabetičku retinopatiju

KOMPLIKACIJE ŠEĆERNE BOLESTI

Kada se bolest otkrije

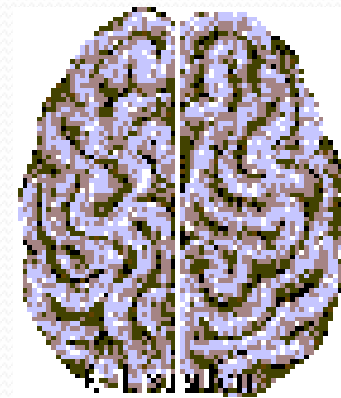
- 8-18% ima nefropatiju,

KOMPLIKACIJE ŠEĆERNE BOLESTI

Kada se bolest otkrije

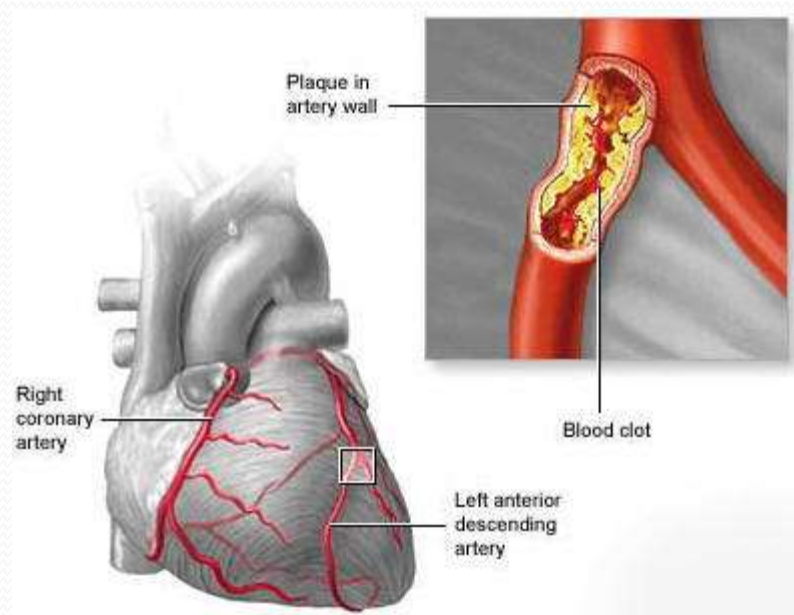
- 5-13% neuropatiju

KOMPLIKACIJE ŠEĆERNE BOLESTI

Kada se bolest otkrije

- 8% kardiovaskularnu bolest.

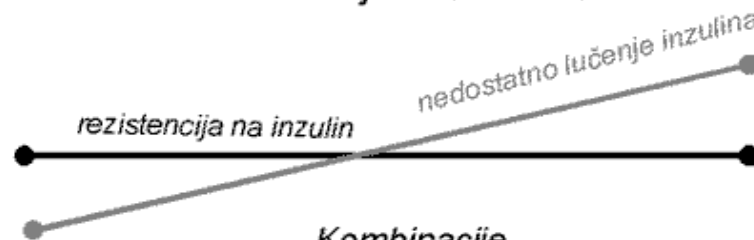

ŠEĆERNA BOLEST

Rano otkrivanje šećerne bolesti, dok je bolest još u asimptomatskoj fazi, ima svoje opravdanje kako bi se što prije započelo sa liječenjem te tako spriječio nastanak komplikacija.

LIJEČENJE ŠEĆERNE BOLESTI TIPA II

Liječenje šećerne bolesti tipa 2 prema
dominirajućem defektu

Kombinacije

dijeta i tjelovježba

metformin
glitazoni
inhibitori glukozidaza

sulfonilureja
repaglinid

inzulin

EDUKACIJA I SAMOKONTROLA

PROMJENA ŽIVOTNIH NAVIKA

1. Smanjenje tjelesne težine

povišene masnoće -
hiperlipidemija, inzulinska
rezistencija

2. Povećanje tjelesne aktivnosti

Brzo hodanje ili plivanje kroz 30 - 45
min, tri do četiri puta tjedno. Ove mjere
su efikasnije u potrošnji glukoze od
anaerobnih vježbi dizanja utega

PROMJENA ŽIVOTNIH NAVIKA

- **3. Zabrana unosa alkohola**

Bolesnik s povišenom razinom šećera u krvi nije dozvoljena konzimacija alkohola

My Doctor said "Only 1 glass of alcohol a day". I can live with that.

- **4. Smanjenje unosa soli**

Treba smanjiti unos soli na manje od 6 g kuhinjske soli na dan, a to je količina koja stane u čajnu žličicu. Potrebno je izbjegavanje slane hrane, te dodatnog unosa soli.

KOLIKO SLANO JE PRESLANO?

PREVIŠE SOLI MOŽE NAŠTETITI VAŠEM ZDRAVLJU!

**POSLEDICE PREKOMJERNE KONZUMACIJE SOLI:
MOŽDANI UDAR • BUBREŽNA BOLEST • POVIŠENI KRVNI TLAK
OSTEOPOROZA • DEBLJINA • BOLESTI SRCA I KRVNIH ŽILA
POVEĆANA SMRTNOST**

PROMJENA ŽIVOTNIH NAVIKA

5. Ostale mjere –

✓ Kontrola tlaka

Osobi s povišenim šećerom u krvi preporučeni RR je <130/<80

✓ Samokontrola ŠUK – a

✓ Prestanak pušenja.

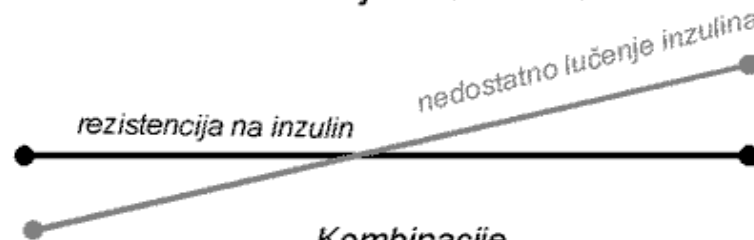

✓ Smanjnje stresa

LIJEČENJE ŠEĆERNE BOLESTI TIPA II

Liječenje šećerne bolesti tipa 2 prema
dominirajućem defektu

Kombinacije

dijeta i tjelovježba

metformin
glitazoni
inhibitori glukoizidaza

sulfonilureja
repaglinid

inzulin

EDUKACIJA I SAMOKONTROLA

FAT MAN

How many times we hear you say
You're losing weight every day,
You say you eat so little too!
And you believe we think it's true!

DEBEO ČOVJEK

Koliko puta smo čuli od tebe
kako si svaki dan sve mršaviji,
kako jedeš jako malo!
I uvjeren si da i mi mislimo da
je to ISTINA!

Hvala !

POZDRAV IZ SAMOBORA!

Ivica Cvetković

Reference:

- Alberti KG, Zimmel PZ,. Definition, diagnosis and clasification of diabetes mellitus and its complications. Part 1. Diagnosis and clasification of diabetes mellitus provisional report of a WHO consultation. Diabet Med 1998; 15:539-53
- Metelko Ž, Lipovac V, Žmire J, Škrabalo Z, Prašek M, Šećerna bolest. U Vrhovac B i sur. Interna medicina. Zagreb: Naprijed, 1991:1308-32
- Metelko Ž, Šestan-Crmek S, Babić Z, Roglić G, Pavlič Renar I, Granić M i sur Nacionalna organizacija zdravstvene zaštite dijabetičkih bolesnika "Hrvatski model" Liječ Vjesn 1996; 1181:1-10
- Metelko Ž, Pavlič-Renar I, Ročić B, Prašek M, Rogić M, i sur. Dijagnostika i liječenje inzulina – neovisnog oblika šećerne bolesti. Medicus 1997; 6:157-73
- Metelko Ž, Pavlič – Renar I, Tomić M. Bratanić N: Novi dijagnostički kriteriji i klasifikacija šećerne bolesti Liječ Vjesn 2000;122:99-102
- Harris R, Donahue K, Rathore SS, Frame P, Woolf SH, Lohr KN, Screening Adults for Type 2 Diabetes: A Review of the Evidence for the U.S. Preventive Services Task Force Ann Intern Med. 2003;138:215-29.
- Harris MI, Klein R, Welborn TA, Knudman MW. Onset of NIDDM occurs at least 4-7 yr before clinical diagnosis. Diabetes Care. 1992;15:815-9
- Vrca –Botica M, Domović Z, Plazibat L, Lovasić S, Pavičić V, Brijačak H. Prevencija dijabetesa melitusa kod prognanika i izbjeglica na području Hrvatske. Med Fam Croat 1996;4:7-12
- American Diabetes Association Screening for type 2 diabetes Diabetes Care 2003;26:S21-S24
- American Diabetes Association National Institute of Diabetes, Digestive and Kidney Diseases The Prevention or Delay of Type 2 Diabetes Diabetes Care;26:S62-S69
- Cvetković I, Balint I, Potočki P., Fritsch – Žitnik I.:Rano otkrivanje šećerne bolesti u Samoboru U Zbornik Treći kongres HDOD Rovinj 2003;159-66
- http://www.tegobe.com/debljina/main_tablica_tjelesnih_aktivnosti.html
- www.irishhealth.com/article.html?con=188